

АНОТАЦІЯ ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Назва дисципліни	Соціологія
Кількість кредитів ЄКТС	1,5
Викладач	Станкевич І.П.
Курс і семестр, у якому планується вивчення дисципліни	4 курс, 7-й семестр
Мета дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Соціологія» є навчити студентів мислити соціально, адекватно сприймати, осмислювати й тлумачити соціальні процеси та явища; вчити давати аналіз соціальних та соціально-психологічних явищ і процесів у суспільстві, колективі; формувати систему знань про основні поняття соціології; усвідомлення сутності соціального життя та соціальної структури суспільства.
Перелік компетентностей та відповідних результатів навчання, що забезпечує дисципліна	<ul style="list-style-type: none"> – Здатність діяти на основі принципів і норм суспільної моралі, етики, правил культури поведінки у стосунках з дорослими та дітьми. – Здатність до узагальнення, аналізу, сприйняття соціологічної інформації, постановки мети і вибору шляхів її досягнення, володіння культурою мислення. – Здатність вчитися, оволодівати соціологічними знаннями і застосовувати їх у практичних ситуаціях. – Здатність до міжособистісної взаємодії. – Здатність до створення умов для формування здорового способу життя з метою забезпечення повноцінної соціальної та професійної діяльності, здійснення безпечної діяльності. – Здатність вивчати, аналізувати та застосовувати під час планування освітнього процесу соціологічну літературу, подану в паперовій та електронних формах. – Здатність до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Соціологія як особлива суспільна наука</p> <p>Економічні та наукові передумови виникнення соціологічної науки. Соціологія як наука про суспільство. Об'єкт і предмет соціології. Функції, принципи, категорії, соціології. Методи соціології. Своєрідність соціології як самостійної науки. Соціологія та її місце в системі сучасних наук. Різновиди соціальних відносин. Предмет та структура соціології. Макро та мікросоціологічні рівні вивчення суспільства. Структура соціологічного знання: теоретична соціологія, спеціальні соціологічні теорії, прикладна соціологія.</p> <p>Тема 2. Становлення та основні етапи розвитку соціології</p> <p>Становлення соціології як самостійної науки. Основні етапи і тенденції розвитку соціологічної думки. О.Конт та Г.Спенсер – основоположники соціології. Головні парадигми і напрямки сучасної соціології. Сучасний етап розвитку соціологічної науки. Зарубіжна соціологія у другій половині ХХ ст. Макросоціологічні теорії: структурний функціоналізм, теорії соціального конфлікту,</p>

теорії соціальних систем. Мікросоціологічні теорії: символічний інтеракціонізм, феноменологічна соціологія; емпірична соціологія.

Тема 3. Формування соціологічної думки в Україні

Зародження та розвиток соціологічної думки в Україні. Зміст протосоціологічних поглядів. Соціально-політичні вчення видатних діячів, мислителів України: М.Драгоманова, С.Подолінського, Ф.Вовка, Б.Кістяківського, М.Костомарова, П.Куліша, І.Франка, М.Грушевського, В.Винниченка, В.Липинського, О.Потебні, М.Шаповала, В.Данилевського. Розвиток української соціології в ХХ – на початку ХХІ ст. Проблеми і досягнення української соціології в умовах розбудови незалежної держави.

Тема 4. Суспільство як соціальна система.

Поняття суспільства як соціальної системи. Типології суспільства. Соціальна система суспільства. Соціальні інститути суспільства. Концепції та теорії розвитку суспільства. Суспільний прогрес: критерії і тенденції. Соціальна згуртованість, психологічна сумісність та психологічний клімат.

Тема 5. Соціальні зміни

Сутність, причини і фактори соціальних змін. Чинники соціальних змін.

Загальна характеристика соціальних рухів. Стадії розвитку соціальних рухів. Класифікація рухів. Різновиди рухів: експресивні, утопічні, реформаторські, революційні, рухи опору.

Соціальні процеси та їх різновиди. Класифікація соціальних процесів за формами розвитку, за характером змін, за змістом змін.

Тема 6. Соціологія політики

Загальна характеристика соціології політики. Сфера соціологічних досліджень політичного життя. Основні категорії соціології політики: політика, влада, політична культура, політична поведінка, політична свідомість, політичні відносини.

Електоральні дослідження в соціології політики. Концепції електоральної поведінки: соціологічна, соціально-психологічна, теорія «раціонального вибору», теорія «політичного поля».

Тема 7. Соціологія особистості

Сутність поняття «особистість». Рівні прояву особистості. Соціальна природа людини. Структурні елементи особистості: потреби та інтереси. Базові потреби. Особистість, індивідуальність та індивід. Соціальний тип особистості: ідеальний, нормативний, реально існуючий. Компоненти структури особистості.

Соціалізація: сутність поняття, механізми. Стадії соціалізації особистості. Первинна і вторинна соціалізація. Агенти та інститути соціалізації. Унікальний особистий досвід. Соціальні комунікації в процесах який відбувається соціалізація. Етапи соціалізації: десоціалізація, ресоціалізація. Основні кризові моменти соціалізації.

Соціальний статус. Складові для описання поняття «статус». Природжені і набуті статуси. Неспівпадань статусів. Соціальна роль особистості. Рольовий набір.

Тема 8. Соціальна структура суспільства

Сутність та основні елементи соціальної структури. Соціальна група як елемент соціальної структури суспільства. Мала та великі соціальні групи. Соціальна мобільність: вертикальна і горизонтальна. Параметри соціальної структури (за Блау): номінальні та рангові.

Соціальна стратифікація: поняття та види. Системи стратифікації. Страти за рівнем добробуту. Критерії стратифікації.

Тема 9. Соціологія соціальних відхилень

Девіантна поведінка. Відносність девіації.

Соціологічні теорії девіантної поведінки і злочинності. Біологічні теорії. Теорія диференційної асоціації. Теорія контролю. Теорія ярликів.

Соціальний контроль. Види соціального контролю: формальний, неформальний. Види санкцій: формальні позитивні, формальні негативні, неформальні позитивні, неформальні негативні.

Тема 10. Соціологія вільного часу

Структура суспільного часу. Структура вільного часу. Предмет соціології вільного часу. Функції вільного часу.

Зміст вільного часу. Категорії соціології вільного часу. Раціональне використання вільного часу.

Особливості й проблеми вільного часу студентської молоді.

Тема 11. Соціально-поселенська структура суспільства

Соціологія міста. Специфічні риси міста. Функції міста. Мегаполіс та його риси. основні теорії просторового зростання міст. Ознаки міського способу життя.

Соціальні процеси у містах. Міграція. Урбанізація. Агломерація.

Соціологія села. Особливості сільського способу життя. Причини деградації села. Особливості та причини міграції сільського населення.

Тема 12. Соціологія молоді

Молодь, як соціально-демографічна група. Вікові параметри молоді. Періоди молодого віку. Суперечності на рівні молодь-суспільство. Специфічні функції молоді в суспільстві. Особливості високої соціальної активності молоді. Соціологічний аналіз бунту молоді.

Вікова структура населення України. Молоде покоління України.

Тема 13. Інституціоналізація релігії і формування церкви

Соціологічна сутність релігії, її місце і роль у суспільстві. Види релігій: племенні культури, національно-державні релігії, світові релігії; політеїзм, монотеїзм. Функції релігії. Секуляризація. Сакралізація. Типи релігійної поведінки: поклоніння, ритуал, молитва.

М.Вебер, як фундатор соціології релігії. Соціологія релігії. Типи релігійних об'єднань: церква, деномінація, секта. Групи сучасних релігійних вірувань.

Релігія в Україні. Сучасні церкви в Україні. Рідновірство.

Християнство як соціальний інститут. Християнська церква. Історичні віхи християнства.

Тема 14. Соціологія культури

Сутність культури суспільства. Соціологія культури. Функції культури. Типи культур: за функціональною роллю, за походженням, за видами. Основні закономірності розвитку культури. Система основних понять соціології культури: культурні універсалії, контркультура, молодіжна культура, субкультура, культурний етноцентризм, індустрія культури, масова культура, контркультура.

соціологія культури. Менталітет. Параметри культурної діяльності. Три аспекти соціальної ролі культури. Основні форми культури: матеріальна культура, духовна культура. Культура людини.

Специфіка культурної ситуації в Україні. Українська народна культура. Особливості української культури.

Культура поведінки людей в суспільстві. Етикет. Практичне значення етикету. Регламент сучасного етикету. Манери. Основні елементи культури поведінки: подарунковий етикет, мовний етикет, культура поведінки за столом, культура поведінки в громадських місцях, культура ділових відносин.

Тема 15. Соціальні конфлікти: генезис та механізм їх розв'язання

Поняття конфлікту, його соціальна природа. Соціологія конфлікту. мета конфліктуючих сторін. Функції конфлікту: конструктивні, деструктивні. критерії поділу конфліктів та їх різновиди.

Джерела виникнення соціальних конфліктів. Конфліктна ситуація. Основні причини конфліктів. Методи подолання соціальних конфліктів. Структурні методи управління конфліктними ситуаціями. Міжособові способи вирішення конфліктів. Методика вирішення конфлікту шляхом розв'язання проблеми.

Педагогічний конфлікт як різновид соціального. Основні правила поведінки під час конфліктної ситуації.

Тема 16. Соціологія освіти

Соціальні аспекти освіти. Предмет соціології освіти. Провідна ідея реформи освіти.

Система освіти України. Структура системи освіти. Форми шкіл. Рівні освіти. Форми освіти. Вища освіта. Реформа вищої освіти. Освітньо-кваліфікаційні рівні.

Тенденції і проблеми модернізації сучасної вітчизняної освіти.

Тема 17. Етносоціологія

Етносоціологія та її основні категорії. Етнічна група. Нація. Народність. Взаємозв'язок націй: інтеграція, асиміляція, сегрегація, маргіналізація.

Національно-етнічні відносини. Націоналізм та його різновиди: ліберальний, паритетний, економічний, класичний. Принципи національного розвитку.

Етнографічні групи українського етносу: бойки, гуцули, лемки, литвини, русини, поліщуки. Національно-етнічні процеси в Україні.

Тема 18. Соціологія сім'ї

Сім'я як соціальний інститут. Предмет та об'єкт соціології сім'ї.

Шлюб та сім'я: загальна характеристика. Типи шлюбних відносин. Типи сімей: за наявністю батьків, за кількістю і характером сімейних пар, за тривалістю, віком, за ієрархією влади,

	<p>за кількістю дітей, за типом поселення, за характером розподілу домашніх обов'язків, за характером проведення вільного часу, за типом главенства в сім'ї. Зміна сімейних ролей.</p> <p>Основні тенденції розвитку сучасної сім'ї. Сім'я і шлюб в Україні.</p> <p>Тема 19. Гендерна соціологія</p> <p>Суть гендерної соціології. Рольові соціальні очікування від представників кожної статі. Поняття "маскулінність", "фемінність", "андрогінність", "сексизм", "патріархат", "біархат".</p> <p>Гендерна соціалізація. Особливості та труднощі гендерної соціалізації. Первинна гендерна соціалізація. Статеві девіації. Гендерні стереотипи. Основні напрямки гендерних досліджень.</p> <p>Проблеми гендерної рівності на сучасному етапі. Активність жінок в політичному житті. Перешкоди та переваги жінок, які здійснюють кар'єрний зріст. Відмінності у ділових відносинах між чоловіками та жінками. Дискримінація статей.</p> <p>Тема 20. Соціологія виховання</p> <p>Соціологія виховання. Соціальна поведінка особистості та фактори її формування. Управління людиною. Соціальні регулятори поведінки і діяльності людини.</p> <p>Взаємодія між суспільством, особистістю і вихованням. Оксіологія. Деонтологічні цінності. Соціальне спадкування. Три етапи у становленні і розвитку особистості. Протиріччя, які ведуть до конфліктів. Соціальна роль потреб та інтересів, матеріального та духовного виробництва. Визначальна роль соціальних інтересів. Особиста воля, егоїзм, речизм, як показники протиріч між потребами та інтересами суспільства.</p> <p>Роль педагогічної діяльності в системі виховання.</p> <p>Тема 21. Соціологічні дослідження: методологія та методика</p> <p>Конкретно-соціологічне дослідження: поняття, види, етапи. Завдання соціологічного дослідження. Специфіка кожного з етапів соціологічного дослідження.</p> <p>Програма соціологічного дослідження. Методологічний розділ програми.</p> <p>Методи збирання даних у соціологічних дослідженнях. Метод вивчення документів. Метод опитування: анкетне опитування, інтерв'ю. Метод спостереження.</p>
Підсумковий контроль	залік

АНОТАЦІЯ ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Назва дисципліни	Основи педагогічної майстерності
Кількість кредитів ЄКТС	3,0
Викладач	Хабанюк Галина Стефанівна
Курс і семестр, у якому планується вивчення дисципліни	IV курс, 8 семестр
Мета дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності» є набуття студентами програмних компетентностей для здійснення вищого рівня (майстерного; індивідуального стилю) професійно-педагогічної діяльності у початковій школі. Основними завданнями вивчення дисципліни є: визначення педагогічних основ професійного становлення вчителя початкової школи та розвиток його педагогічної майстерності; набуття умінь аналізу та розв'язувати педагогічних задач; формування умінь побудови педагогічної взаємодії та професійно-педагогічного спілкування; ознайомлення та застосування технік саморегуляції емоційно-почуттєвої сфери педагога; формування організаційно-методичних умінь побудови освітнього процесу у початковій школі; оволодіння механізмами творчості та відповідним педагогічним інструментарієм для здійснення педагогічної діяльності у початковій школі.
Перелік компетентностей та відповідних результатів навчання, що забезпечує дисципліна	<ul style="list-style-type: none"> -обирати і застосовувати алгоритм професійних дій для організації освітнього процесу; -проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та інших для реалізації завдань різнобічного гармонійного розвитку дітей; -здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне спілкування з дітьми та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками; -застосовувати психолого-педагогічні засоби і педагогічні впливи для реалізації освітніх завдань; -впроваджувати розвивальні та інформаційно-комунікаційні технології виховання і навчання в освітньому процесі, передбачати їх освітній ефект та оцінювати досягнуту результативність; -добирати оптимальні методи та ефективні форми і різноманітні засоби педагогічного впливу на дітей у процесі їхнього виховання; -оперувати педагогічною технікою (зовнішньою і внутрішньою).
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Педагогічна майстерність у професійній діяльності учителя.</p> <p>Тема 2. Становлення та розвиток педагогічної майстерності майбутнього учителя.</p> <p>Тема 3. Педагогічна техніка у структурі педагогічного спілкування вчителя.</p> <p>Тема 4. Елементи зовнішньої техніки професійної діяльності вчителя.</p> <p>Тема 5. Елементи техніки саморегуляції учителя у професійній діяльності.</p> <p>Тема 6. Майстерність учителя в організації діалогічного спілкування. Мовленнєва майстерність учителя.</p>

	Тема 7. Формування індивідуального стилю педагогічної діяльності Тема 8. Розвиток уяви і фантазії майбутнього учителя. Тема 9. Гра в освітньому процесі. Тема 10. Самовиховання як фактор формування педагогічної майстерності учителя.
Підсумковий контроль	Залік

АНОТАЦІЯ ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Назва дисципліни	Ритміка і хореографія
Кількість кредитів ЄКТС	1,5
Викладач	Пашко Наталя Миколаївна
Курс і семестр, у якому планується вивчення дисципліни	II курс, 3 семестр
Мета дисципліни	Вивчення студентами теорії музичної грамоти, методики викладання хореографії, бальних та ритмічних танцювальних кроків, засвоєнні необхідних знань, вмінь та навичок для самостійної педагогічної роботи в школі.
Перелік компетентностей та відповідних результатів навчання, що забезпечує дисципліна	<ul style="list-style-type: none"> - засвоєння студентами основ системи хореографії в учнів молодшого шкільного віку; - забезпечення практичної підготовки майбутніх учителів, набуття ними вмінь і навичок організаційної самостійної роботи з хореографії учнів у початкових класах; - підготовки майбутніх учителів початкових класів, здатних реалізувати у процесі хореографічного виховання між предметні зв'язки з метою всебічної підготовки молодших школярів до активної життєдіяльності; формування переконань студентів, щодо культурно – оздоровчої спрямованості хореографічного виховання. оволодіння знаннями, уміннями і навичками, що стануть основою їх свідомого і творчого підходу до розв'язання навчально-виховних завдань, допоможуть в адаптації до змін, які проходять у змісті, методах і формах організації хореографічної культури у роботі з молодшими школярами. – набуття необхідних знань про організацію й проведення різних форм занять та основ планування і контролю навчальної роботи культурною хореографічного виховання у школі.
Зміст дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Колективно-порядкові та ритмічні вправи. 2. Класичний танець – основа хореографічного мистецтва. 3. Український народний танець. 4. Хореографія різних регіонів України 5. Сюжетно-образна дератизація 6. Танцювальна творчість(робота над постановкою танців) 7. Підсумкове заняття. Повторення засвоєного матеріалу
Підсумковий контроль	Залік

АНОТАЦІЯ ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Назва дисципліни	Аналіз музичних форм
Кількість кредитів ЄКТС	1.5
Викладач	Остапчук І.М.
Курс і семестр, в якому планується вивчення дисципліни	III курс, 5 семестр
Мета дисципліни	<p>Курс «Аналіз музичних форм» є важливим практичним компонентом циклу музично-теоретичних дисциплін та відіграє важливу роль у підготовці висококваліфікованого педагога-музиканта. Дана навчальна дисципліна узагальнює знання здобувачів освіти з елементарної теорії музики, гармонії, музичної літератури, окреслює музичну мову та стильові особливості музичної спадщини різних композиторів; відіграє важливу роль у естетичному вихованні.</p> <p>Метою викладання навчальної дисципліни є збагачення теоретичних знань, формування навичок всебічного аналізу музичних творів та аналітичних навичок в цілому.</p>
Перелік компетентностей та відповідних результатів навчання, що забезпечує дисципліна	<p>Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти повинні набути таких компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміти вирішувати типові спеціалізовані задачі в галузі середньої освіти та педагогіки або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів педагогічних наук та може характеризуватися певною невизначеністю; нести відповідальність за результати своєї діяльності. - Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. - Здатність зберігати і примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань. - Здатність спілкуватися іноземною мовою. - Здатність до міжособистісної взаємодії. - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. - Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. - Здатність працювати в команді. - Здатність враховувати в освітньому процесі вікові особливості учнів. - Здатність до використання предметних знань в освітньому процесі. - Володіння базовими знаннями з теорії та історії музичного мистецтва. - Здатність до слухового аналізу музичної мови. - Здатність аналізувати та опрацьовувати хорову партитуру.

	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність аналізувати та виконувати інструментальні твори. - Здатність розвивати вокальну культуру. - Здатність вільно використовувати основний та додатковий музичний інструмент у професійній діяльності. - Здатність до творчого самовираження через види виконавської діяльності. - Здатність до інтеграції предметних знань з різних освітніх галузей. - Здатність до добору та застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання. - Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітньому процесі. - Здатність до формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів. - Здатність орієнтуватися у специфічних рисах музики та методах її аналізу. - Здатність користуватися різними методами аналізу музичних творів.
Зміст дисципліни	<p>Курс «Аналіз музичних форм» узагальнює знання студентів з елементарної теорії музики, гармонії, музичної літератури, знайомить з образами національної музики, демонструє засоби музичної виразності у творах різних композиторів та стилістичні особливості їх творчості. У процесі вивчення даної дисципліни послідовно розглядаються питання, пов'язані із загальнотеоретичними проблемами і поняттями специфіки музичного мистецтва і музичного твору, його жанру, стилю, тематизму, а також форм та типів викладення. Вивчення даної дисципліни сприяє вихованню музиканта професіонала з широким музично- культурним кругозором, формує навички самостійного підходу до комплексного розбору твору та оцінки явищ музичної культури, навчає застосовувати отримані знання музично-теоретичних курсів на практиці, сприяє вмінню вільно спілкуватися з учнями та грамотно формулювати власну думку.</p>
Підсумковий контроль	Залік

АНОТАЦІЯ ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Назва дисципліни	Додатковий музичний інструмент
Кількість кредитів ЄКТС	3,0
Викладач	Кікіс М.І., Попадюк О.С., Котова Т. Г., Остапчук І.М., Романюк І.Й., Теслюк Л.М., Орлик С.О., Ножак В.М., Прокопчук Н.В., Кікіс Г.Т. Журовська О.В., Довгань Л.М., Довгань В.А., Бойчук Т.М., Гарбуз П.В., Байдак Т.М., Журовський А.В.
Курс і семестр, у якому планується вивчення дисципліни	IV – VIII семестри
Мета дисципліни	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Додатковий музичний інструмент» є вдосконалення професійної підготовки майбутнього вчителя музики і музичного керівника дитячого закладу, використовувати музичний інструмент в майбутній практичній діяльності.</p> <p>Навчальна дисципліни «Додатковий музичний інструмент» спрямована на опанування професійного інструментального мистецтва, оволодіння певним обсягом репертуару різних стилів та жанрів, оволодіння комплексом необхідних технічних навичок, здатність до аналізу творів. Заняття проводяться в індивідуальній формі.</p>
Перелік компетентностей та відповідних результатів навчання, що забезпечує дисципліна	<p>Загальні компетентності (ЗК)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. • Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). • Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях. • Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. • Здатність спілкуватися, вести дискусію державною мовою як усно, так і письмово, використовувати відповідну термінологію та способи вираження думки в усній та письмовій формах. • Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. <p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність користуватися символікою і сучасною термінологією музичної мови. • Здатність розкривати системно-структурні зв'язки філософських, музикознавчих, музично-педагогічних, культурологічних, частково-методичних понять. • Здатність демонструвати виконавські (інструментальні, вокально-хорові, диригентські), інтерпретаційні, артистичні та організаційні уміння як учителя-керівника музичних колективів дитячої художньої творчості. • Здатність відчувати і демонструвати емоційну чутливість, рефлексію, ціннісне ставлення до музичних творів, здійснювати активне сприймання, запам'ятовування,

	<p>збереження, відтворення і художньо-педагогічне тлумачення змісту і смислу творів мистецтва.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Уміння художньо мислити. • Здатність активізації творчих здібностей. <p>вивчення навчальної дисципліни «Додатковий музичний інструмент» забезпечує досягнення здобувачами освіти таких результатів навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Знає музичну термінологію, розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру музикознавчих наук. • Знає та розуміє специфіку використання методів, способів, форм музично-педагогічної та музично-інформаційної діяльності вчителя. • Інтегрує складні професійні уміння гри на музичному інструменті, музичного сприймання, запам'ятовування та інтерпретації музичних творів, артистизм, виконавську надійність (самооцінку, самоконтроль, саморегуляцію) • Виявляє здатність до самоактуалізації, саморозвитку та самокорекції у процесі мистецької й музично-педагогічної діяльності. • Демонструє уміння вирішувати музично-педагогічні проблеми, оригінальність і гнучкість творчого мислення у процесі конструювання, інтерпретації та реалізації музично-педагогічних ситуацій. • Володіє елементами логічного і образного мислення, здатний до аналізу, виділення головного і синтезу в навчально-виховній та організаційній діяльності. • Здатний застосовувати сучасні педагогічні технології, в тому числі і інформаційні. • Знає особливості правильної посадки за інструментом, основні прийоми звукоутворення, основи техніки педалізації. • Володіє навичками виразності ведення мелодичної лінії і супроводу, особливостями фактури. • Демонструє уміння виконувати акомпанемент до пісень. • Здатний виразно, художньо-осмислено і технічно виконувати твори програмового матеріалу. • Володіє певним музичним багажем з творів, що є в програмі дошкільного закладу і загальноосвітньої школи. • Має навички прочитати з листа легкий музичний твір. • Розуміє значення засобів музичної виразності для відтворення змісту і образів творів, особливості фразування, розвитку музичної думки, різних фактур викладу.
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>В першому семестрі навчання (IV навчальний семестр) здобувачі освіти отримують загальні відомості про інструмент і опрацьовують два твори, гами з 1 і 2 знаками і супровід до простенької мелодії.</p> <p>На старших курсах в залежності від стану підготовки протягом року пропонується опрацьовувати по одному твору крупної форми та поліфонії, три різнохарактерні п'єси та три етюди на різні види техніки. На протязі всього періоду навчання кожного семестру опрацьовується пісенний матеріал.</p> <p>Гами і арпеджіо розподіляються на всі роки навчання і виконуються відповідно технічного розвитку студента.</p>

	<p>На початку кожного семестру викладач складає індивідуальний план занять. В ньому враховується загальний музичний розвиток і набуті вміння здобувача освіти.</p> <p>Так як дисципліна «Додатковий музичний інструмент» розрахована на здобувача освіти, які не мають спеціальної підготовки, педагог повинен прагнути з перших кроків навчання дати здобувачеві освіти комплекс знань і навичок, достатній для того, щоб він далі міг продовжувати спілкування з інструментом самостійно. Відповідним чином формуються програмові вимоги: зміст курсу в перші роки навчання складає відпрацювання основоположних виконавських навичок, засвоєння найбільш істотної інформації про нотний текст, знайомство з музичними стилями та жанрами, найвідомішими композиторськими іменами. На старших курсах навички удосконалюються і закріплюються, засвоюються більш складні прийоми гри на інструменті та різні види фортепіанної фактури, розширяється коло загальних музичних понять і уявлень, ускладнюється музичний матеріал. Робота над пісенним репертуаром має за мету підготувати здобувача освіти до практичних занять, ознайомити з основними формулами фактури супроводів, сприяти накопиченню певного об'єму пісенного репертуару.</p> <p>Відповідальне завдання педагога – надання здобувачеві освіти допомоги в організації домашньої роботи. Педагог повинен порекомендувати такий режим занять з додаткового музичного інструменту, який би був достатньо результативним і базувався на реальних можливостях здобувача освіти.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Залік Екзамен</p>

АНОТАЦІЯ ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Назва дисципліни	Оркестровий клас
Кількість кредитів ЄКТС	4,5
Викладач	Довгань В.А.
Курс і семестр, у якому планується вивчення дисципліни	III-IV курс, 5,6, 7, 8 семестр
Мета дисципліни	<i>Метою вивчення дисципліни «Оркестровий клас» є розвинути у здобувачів освіти інструментально-виконавські вміння та сформувати навички оркестрової (ансамблевої) гри.</i>
Перелік компетентностей та відповідних результатів навчання, що забезпечує дисципліна	<ul style="list-style-type: none"> • Знати будову і виконавські можливості інструментів • Знати і застосовувати засоби музичної виразності і способи звукоутворення • Володіти музичною термінологією. • Знати основні аплікатурні (домра, скрипка). • Знати мелізматику. • Виконувати музично-теоретичний і виконавський аналіз твору. • Вміти осмислено і виразно виконати музичний твір і образно та емоційно передавати його зміст в ансамблі. • Розвиток необхідних ансамблевих якостей: орієнтація в партитурі, загальна ансамблева гра, усвідомлене відчуття нотного тексту, слухомоторний зв'язок, ритмічне чуття; • Здатність користуватися символікою і сучасною термінологією музичної мови. • Здатність відчувати і демонструвати емоційну чутливість, рефлексію, ціннісне ставлення до музичних творів, здійснювати активне сприймання, запам'ятовування, збереження, відтворення і художньо-педагогічне тлумачення змісту і смислу творів мистецтва. • Уміння свідомо обирати шляхи вирішення непередбачуваних проблем у професійній діяльності. • Уміння художньо мислити. • Здатність до активізації творчих здібностей.
Зміст дисципліни	<p>Музичне виховання відіграє важливу роль у духовному становленні особистості. «Пізнання світу почуттів неможливе без розуміння й переживання музики, без глибокої духовної потреби слухати музику й діставати насолоду від неї, - писав видатний педагог В. Сухомлинський. - Без музики важко переконати людину, яка вступає у світ, у тому, що людина прекрасна, а це переконання, по суті, є основою емоційної, естетичної, моральної культури».</p> <p>Музичне виконавство - один з випробуваних і ефективних засобів музичного виховання. Важливою формою музичного виконавства є оркестрове навчання і виконавство. У процесі музичного навчання студенти формуються не лише як виконавці, але і як творці прекрасного. Тому цей процес необхідно спрямовувати як на розвиток музичних здібностей, естетичних смаків і поглядів, так і на морально-етичний їх розвиток.</p> <p>Народний художній оркестр народних інструментів Чортківського гуманітарно-педагогічного коледжу імені</p>

	<p>Олександра Барвінського є одним із провідних високохудожніх мистецьких колективів у системі підготовки майбутніх учителів музики, музичних керівників, керівників шкільних оркестрових колективів. Даний колектив є навчальним академічним оркестром мішаного складу, до якого входять найбільш багаті на виражальні засоби та виконавські можливості групи різних інструментів: група чотириструнних домр (пріми, альти, тенори, басы, к-басы), бандури, скрипки, кобзи, баяни, оркестрові та темброві гармоніки, ударні інструменти (барабани, тарілки, бубон тощо).</p> <p>Природні виражальні засоби такого складу оркестру народних інструментів близькі до народно-пісенної творчості, завдяки чому він широко використовується для пропаганди народних пісень і танців, а також української та зарубіжної класичної музики.</p> <p>Найважливішими завданнями навчально-творчої діяльності народного художнього оркестру народних інструментів Чортківського гуманітарно-педагогічного коледжу імені Олександра Барвінського є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ практичне ознайомлення студентів з інструментами народного оркестру, з їх технічними і художніми можливостями; ■ оволодіння одним із оркестрових інструментів; ■ удосконалення прийомів звуковидобування та техніки виконання штрихів; ■ вироблення навиків читання нот з аркуша; ■ розвиток музично-ансамблевих здібностей; ■ сприяння всебічному розширенню музичного кругозору та вихованню музично-естетичних смаків студентів засобами оркестрового виконавства; ■ розвиток професійної самостійності і виховання творчої ініціативи студентів у практичному опануванні ними навиків майбутніх керівників шкільних оркестрів, інструментальних ансамблів тощо.
Підсумковий контроль	Залік